

✕ مصر

چهل و پنجم تا چهل و هفتم؛

این سه‌بند درباره‌ی مصر است. مصر را نگران از پیروزی ایران توصیف کرده‌اند. از

طرف دیگر گفته‌اند که مصر از رویارویی «پرهزینه و طولانی با تهران می‌پرهیزد.» یکی از کمک‌های مصر به عراق در سال‌های جنگ فرستادن نیروهای کارگری و کارمند به عراق بود تا جای خالی رزمنده‌های عراقی را در پشت جبهه پر کنند. عراق از برخی از این مصری‌ها در جنگ نیز استفاده می‌کرد. در این بخش نویسندگان اشاره کرده‌اند که احتمالاً مصری‌ها برای کمک به مهار ایران «به عراق اجازه خواهند داد داوطلبان بیشتری از میان کارگران پرشمار مصری در عراق جذب کند.» همچنین پیش‌بینی کرده بودند که اگر پیش‌روی ایران در خاک عراق، عربستان و کویت را تهدید کند «ممکن است مصر خلبان‌هایش را برای تقویت توان دفاع هوایی این کشورها اعزام کند یا تعداد اندکی از نیروهایش را به این کشورها بفرستد.»

① تبلیغات به‌جامانده از ارتش بعث در خرمشهر. نوشته‌اند «به یاری خدا برای رسیدن به حقوق‌مان می‌جنگیم.» جنگ تبلیغاتی و ایدئولوژیک بسیار پرنگ بود.

«عربستان، کویت و امارات متحده‌ی عربی بیش از بیست میلیارد دلار در قالب وام و کمک به عراق داده‌اند اما مشکل اصلی عراق کمبود نیرو است. تصمیم شاه حسین برای اعزام نیروهای داوطلب اردن برای جنگیدن به نفع به صدام در داخل خاک ایران هم طرحی پرسروصداست که از حیث نظامی تأثیر چندانی ندارد.»

روزنامه‌ی The San Francisco Examiner
۱۵ فروردین ۱۳۶۱

✕ سوریه و لیبی و اسرائیل

در ادامه، در دو تیتیر جداگانه به سوریه و لیبی پرداخته شده است.

چهل و هشتم و چهل و نهم؛

این دو بند درباره‌ی سوریه است و نوشته‌اند که سوریه تلاش می‌کند از ترس کشورهای عربی از اتحاد

✕ عربستان و همسایه‌ها

چهل و دوم تا چهل و چهارم؛

در این بندها به موضع کشورهای عربی پرداخته شده و این‌که «با وجود توان

محدودشان، هرچه بتوانند می‌کنند تا رژیم می‌همدل با آن‌ها در عراق سر کار بماند. فارغ از بر باد رفتن اعتبار نیروهای عراقی در جنگ، کشورهای خلیج [فارس] همچنان معتقدند فقط عراق است که میان آن‌ها و افزایش نفوذ ایران و اعراب تندرو در خلیج [فارس] حایل شده است.» و این‌که این کشورهای حاشیه‌ی خلیج فارس از اردن و مصر نیز خواهند خواست «هر طور که می‌توانند به تقویت بغداد کمک کنند.» و از سوی دیگر تلاش می‌کنند رهبران ایران را به صلح ترغیب کنند و در همین مسیر پیشنهاد کمک برای پرداخت خسارت را مطرح کرده‌اند. همچنین پیش‌بینی کرده‌اند که هیچ کدام از این کشورها نیروی نظامی‌شان را درگیر جنگ نخواهند کرد؛ «آن‌ها می‌دانند چنین کاری نتیجه را تغییر نخواهد داد و فقط خطر تلافی‌جویی ایران را بیشتر می‌کند. در عوض، اگر ایران بخواهد به خاک عراق حمله کند یا مسیرهایی برای تأمین تسلیحاتی شورشیان شیعه و کرد درون عراق بگشاید، سعودی‌ها و دیگران -ضمن اظهار نگرانی بیشتر نزد آمریکایی‌ها- احتمالاً دنبال راهی خواهند گشت تا برای تقویت صدام حسین یا رژیمی هم‌فکر در بغداد از اتحادیه‌ی عرب یا سازمان ملل متحد کمک بگیرند.»

در بند ۴۲ که درباره‌ی اردن است حدود شش خط سانسور شده و بند ۴۴ نیز مربوط به اردن است و این‌که «با افزایش احتمال شکست عراق، اردن تلاش‌هایش را برای افزایش پشتیبانی اعراب از عراق بیشتر کرده است. شاه [اردن] همچنان ایالات متحده را به مداخله به منظور تلاش برای پایان بخشی به جنگ تشویق خواهد کرد.»

✕ تأثیر ایران در منطقه

سی‌وششم؛ در این بند و چند بند بعدی گزارش، به تأثیر منطقه‌ای ایران پرداخته‌اند. در بند سی‌وشش اشاره دارند که فعالیت‌های ایران در منطقه بیشتر بر شیعیان متمرکز است و ایرانی‌ها در این منطقه چندان با گروه‌های چپ و جریان‌های اخوانی همکاری نمی‌کنند.

سی‌وهفتم؛ خطرهای کوتاه مدتی که کشورهای منطقه را از سوی ایران پیروز تهدید می‌کند، خشونت‌های گروه‌های شیعه‌ی متأثر از ایران است. خشونت‌هایی که ممکن است با واکنش دولت‌ها «به تنش‌های عمومی سنی-شیعی دامن بزند و به خشونت‌های بیشتر بینجامد.»

سی‌وهشتم؛ با وجود آن‌که کویت از تأمین‌کننده‌های نیازهای تسلیحاتی عراق و مورد انتقاد ایران است، با این حال ایرانی‌ها در کوتاه مدت توان تحریک به شورش در این کشور را ندارند.

سی‌ونهم؛ در این‌جا اشاره شده که اگر ایران به خاک عراق حمله کند «انسجام شورای همکاری خلیج [فارس] را که در سیطره‌ی عربستان سعودی است، متزلزل خواهد کرد و ممکن است اعتماد اعراب میانه‌رو به ایالات متحده را کم‌تر هم کند.»

30. An Iranian invasion of Iraq would strain the fragile cohesion of the Saudi-dominated Gulf Cooperation Council and possibly further weaken the moderate Arab's confidence in the United States. Iranian subversion of Iraq, if successful, would have a similar impact, but over a longer time frame.

Saudi Arabia and Other Gulf States

✕ سوریه در کنار ایران

فرودین ۱۳۶۱ پس از پیروزی بزرگ ایران در عملیات فتح‌المبین سوریه با بستن لوله‌های صادرات نفت عراق ضربه‌ی بزرگی به صدام زد. سوریه و

لیبی مانع بزرگی در مسیر صدام برای ایرانی-عربی معرفی کردن جنگ بودند. ۲۰ فروردین هرالد وایر در The Miami Herald نوشت: «تحلیل‌گران این اقدام سوریه را مانعی جدی بر سر راه تنش‌زدایی میان این دو کشور عربی قلمداد می‌کنند. دو کشور عراق و سوریه، دو جناح رقیب عضو «حزب عربی سوسیالیستی بعث» هستند. حمایت‌های سوریه از ایران در جریان هجده ماه جنگ ایران و عراق، عداوت‌های سیاسی قدیمی این دو کشور را تشدید کرده است. افزون بر این، تفاوت‌های مذهبی نیز در میان است. مسلمانان عراق به طرز چشمگیری اهل تسنن هستند و همانند سوریه بزرگ‌ترین فرقه‌ی این کشور را تشکیل می‌دهند، اما در سوریه اقلیتی علوی قدرت را در اختیار دارد. سوریه این اتهام را مطرح کرده که عراق از قیام‌های اخیر اخوان‌المسلمین در شهر حماه در شمال این کشور حمایت‌های مالی و نظامی به عمل آورده است. اخوان‌المسلمین مسلمانان سنی بنیادگرایی هستند که با سیاست‌های حافظ اسد، رئیس‌جمهور سوریه مخالف‌اند.»